

Отчет за 2007 г. по Програмата за изпълнение на Стратегията за прозрачно управление и за превенция и противодействие на корупцията за периода 2006-2008 г.

I. Основни аспекти от изпълнението на мерките от Програмата за 2007 г. за изпълнение на Стратегията за прозрачно управление и за превенция и противодействие на корупцията, по които отговорна институция е Министерството на финансите

1. На интернет страницата на МФ се публикува периодична и годишна информация за изпълнението на държавния бюджет, както и на методологически указания за отчетността на бюджетните предприятия и банковото обслужване на техните сметки и плащания. През 2007 г. на електронната страница на МФ е публикувана информация на английски и български език, в съответствие със сроковете за публикуване по календара на статистическата информация по изпълнението на бюджета, по месеци.

2. Във връзка с процеса на управление на европейските фондове и дейността на структурите, които оперативно са натоварени с администрирането на дейностите и сертифицирането на средствата от тези източници. През годината се прилага процедура за администриране и докладване на нередности при управление на средствата от ЕС от звената в МТСП, МФ, МТ, МОСВ, МДААР, МИЕ, МРРБ, МЗГ, отговорни за прилагането на предприєдинителните инструменти на ЕС, Структурните фондове и Кохезионния фонд. Процедурата е неразделна част от системата за финансово управление и контрол по предприєдинителните програми и програмите, финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз. Докладваните нередности от изпълнителните агенции по предприєдинителните програми до Националния ръководител в Министерство на финансите са анализирани и съответно изпратени на Европейска служба за борба с измамите за измамите /ОЛАФ/ и до Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности /АФКОС/. Нередностите за последното тримесечие на 2007 г. ще бъдат докладвани от изпълнителните агенции през януари 2008 г. и съответно през февруари 2008 г. ще бъдат докладвани на ОЛАФ и АФКОС.

3. В Министерство на финансите са разработени примерни техники за идентифициране на измами и нередности от вътрешните одитори, които са включени в том III на Наръчник по вътрешен одит, Глава осма "Инструменти за разпознаване на индикатори на измами и нередности". Разработени са и правила за докладване на идентифицирани от вътрешните одитори измами и нередности, които са включени в том I на Наръчник по вътрешен одит. Целият Наръчник по вътрешен одит се състои от три тома и влиза в сила от 01.01.2008 г. От Министерство на финансите е организирано и проведено обучение за вътрешни одитори от публичния сектор, свързано с предотвратяването, разкриването и докладването на идентифицирани от вътрешните одитори индикатори на измами и нередности. В обучението са взели участие ръководители на вътрешния одит и вътрешни одитори от министерства, Националната агенция за приходите, Агенция „Митници”, Сметната палата на Република България и от Службата за координиране борбата с измамите.

4. В изпълнение на мярката „Оценка на корупционния риск в дейностите на администрацията” в Министерството на финансите е изготвен проект на Методика за оценка на корупционния риск. Целта на проекта на Методика е да се създадат и утвърдят критериите за оценка на корупционния риск в дейностите на структурните звена, методите и начините за идентифицирането на критериите, действията, които следва да се предприемат за откриването

на индикатори на корупционен риск и за предотвратяване, недопускане и санкциониране на практики, създаващи вероятност за корупционен риск, както и да се установят звената, структурите и отговорните служители, в чиито кръг на правомощия са тези необходими законови действия.

5. Министерството на финансите предоставя на гражданите пълна и точна информация за установените процедури и нормативно установените правила за извършваните административни услуги. Използват се различни канали за достъп, а именно: интернет-страница на МФ, информационно табло в сградата на министерството, обявени телефони. С цел предоставяне на канал за обратна връзка с гражданите е разработена он-лайн анкетна карта, която е публикувана на Интернет-страницата на министерството, считано от 01.01.2008 г.

6. През 2007 г. беше усъвършенствана бюджетната процедура за 2008 г. с цел постигане устойчивост на средносрочната фискална рамка (СФР) и предсказуемост относно размера на публичните разходи. С нея се въведоха правила, имащи за цел обвързване на провежданите от правителството политики с бюджетите на съответните ПРБК при отчитане на поетите вече ангажименти и разходни тавани по ПРБК, съобразени с управленската програма на правителството и Конвергентната програма (2006-2009 г.). Беше извършен преглед и приоритизиране на инструментите на политиките на ПРБК при преминаване от процес на планиране на ресурсите на входа към бюджетиране, ориентирано към резултатите. Засили се ролята на процеса на консултации при определяне на СФР, основните допускания, набора от инструментите на политиките, разходните тавани и очакваните резултати от политиките.

Развива се практиката за анализиране на изпълнението на целите на провежданите политики с цел повишаване прозрачността и отчетността на управлението на публичните разходи.

С цел запознаване на участниците в бюджетния процес с всички изменения и нововъведения в нормативната уредба и практиката на бюджетиране Школата по публични финанси проведе поредица от курсове и семинари за служители на публичната администрация.

7. По отношение на извършваните дейности по планиране и контрол на приходите и разходите от концесионна дейност, контрола по изпълнението на концесионните договори в рамките на Междуведомствените контролни комисии се извършва като се планира финансирането на дейността за държавните концесии, чрез изготвяне от министрите-концеденти на проекти на очакваните приходи и разходи по Единната бюджетна класификация на съответното министерство, които се представят в Министерството на финансите в определения срок при изготвянето на проект на държавен бюджет за съответната година. На тази база ежегодно се изготвя план-сметка за приходите и разходите за концесионната дейност на министерствата-концеденти, като част от бюджета на МФ, която се представя за утвърждаване от министъра на финансите. В МФ се извършва ежемесечно наблюдение на размера на постъпилите приходи от концесии от съответните министерства-концеденти и осъществените трансфери от бюджета на МФ за покриване на разходите им за концесионна дейност, по заявки направени от министерствата.

8. През 2007 г. в МФ не са установени случаи на конфликт на интереси, в т.ч. и потенциален такъв и корупционно поведение от страна на служители в администрацията на МФ.

9. През 2007 г. беше проведено обучение на служители от Министерството на финансите на тема “Професионална етика и избягване на конфликт на интереси” от лектори от асоциация “Прозрачност без граници”. С цел постигане на най-пълно съответствие между потребностите и тематиката на обучението от участниците в обучението бяха попълнени въпросници.

Изпълнението по отделните мерки е както следва:

Мярка 11 „Разработване от дирекция „Вътрешен контрол” в МФ на примерни техники за идентифициране на измами и нередности от вътрешните одитори, като част от Наръчника за вътрешен одит и разпространяването им до всички вътрешни одитори от публичния сектор” със срок за изпълнение 30.09.2007 г. и отговорник директорът на дирекция ”Вътрешен контрол” в Министерството на финансите.

От дирекция ”Вътрешен контрол” са разработени примерни техники за идентифициране на измами и нередности от вътрешните одитори, които са включени в том III на Наръчник по вътрешен одит, Глава осма “Инструменти за разпознаване на индикатори на измами и нередности”. В том III от наръчника се съдържат: 1) най-разпространени форми на измама; 2) индикатори /червени лампи/ за наличието на евентуални измами в процедурите, свързани с възлагане и изпълнение на обществени поръчки; 3) опасни сигнали, насочващи към възможността за наличие на злоупотреби. Проектът на том III на Наръчник по вътрешен одит е предоставен на министерствата, разпореждащи се със средства по програми и фондове на ЕС за предложения и пилотно тестване.

Целият Наръчник по вътрешен одит се състои от три тома и ще бъде публикуван на електронната страница на Министерството на финансите в раздел “Контрол и одит” – Информационна система за финансово управление и контрол и вътрешен одит.

Мярка 40 „Създаване на координационен механизъм между първостепенните и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити за обмен на информация относно подадени корупционни сигнали” със срок за изпълнение 30.09.2007 г. и отговорник ръководители на всички административни структури и ръководители на инспекторати

При осъществяване на своята дейност във връзка с постъпили сигнали за корупция и конфликт на интереси от страна на служители от администрациите на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра на финансите, Инспекторатът на Министерството на финансите си взаимодейства с инспекторатите към второстепенните разпоредители с бюджетни кредити. Извършват се съвместни действия, като се обменя информация, осъществява се необходимата организация и координация за извършване на проверки по постъпили сигнали при спазване на нормативно установените срокове.

В подготвения проект на Вътрешни правила за дейността на Инспектората на Министерството на финансите се предвижда да бъде регламентиран реда и начина за взаимодействие с инспекторатите към второстепенните разпоредители с бюджетни кредити, както и с дирекция “Главен инспекторат” в МС, съгласно условията и реда на утвърдените от министър-председателя „Методически указания за контролните функции на инспекторатите и за тяхното взаимодействие”.

Мярка № 62 „Анализ и текущ контрол на постъпленията от приватизационни и концесионни сделки и разпределението на приходите и разходите в бюджета от тях” със срок за изпълнение постоянен и отговорник директорът на дирекция ”Финанси на реалния сектор” в Министерството на финансите.

1. Приходи и разходи за концесионната дейност към 30.09.2007 г.

Към 30.09.2007 г. приходите от концесии са общо в размер на 6 623 381 лв. Извършения трансфер за покриване на разходите за концесионна дейност общо за периода е 262 782 лв., преведен, съответно на Министерство на земеделието – 9 800 лв., Министерство на околната среда и водите – 22 982 лв. и на Министерството на регионалното развитие и благоустройството – 230 000 лв.

Съгласно чл. 81, ал. 1 от Закона за концесиите (ЗК) паричните постъпления от концесионни плащания за държавни концесии и от гаранции и обезщетения се разпределят,

съответно - 85 % в приход на републиканския бюджет и 15 % в приход по бюджета на Министерството на финансите за покриване на разходите по концесиите.

Следва да поясним, че концесионните плащания от концесионерите се извършва на две или на четири вноски през съответната година, съгласно условията в сключените концесионни договори.

Трансферите за покриване на разходите за концесионна дейност на съответните министерства - концеденти се извършва периодично през годината по тяхна заявка, изготвена по параграфи от Единната бюджетна класификация по утвърдена от министъра на финансите план-сметка за приходите и разходите за концесионната дейност за съответната година. Няма промени в регламентирания нормативно-правен механизъм за администрирането на приходите и разходите за концесионната дейност.

2. Приходи и разходи за приватизация към 30.09.2007 г.

За периода 01.01.2007 - 31.09.2007 г. по информация на дирекция „Държавно съкровище” в Министерство на финансите общият размер на постъпленията от приватизация е в размер на 222 327 хил. лева, което представлява преизпълнение на около 1.11 пъти на заложените приходи в ЗДБ за 2007 г. в размер на 200 000 хил. лева. Основната част от постъпилите средства са от финализираните приватизационни продажби на следните големи дружества, а именно: „Топлофикация Русе” ЕАД, „Топлофикация Варна” ЕАД, гр. Варна, „Топлофикация Сливен” ЕАД, гр. Сливен, „България Ер” ЕАД, „Балканкар Дунав” ЕАД, гр. Лом и „Медицинска техника” ЕАД и други.

Очаква се до края на годината основния дял на приходите от приватизация да е от продажбата на „Топлофикация Пловдив” ЕАД /около 52 млн. лева/ и някои по-малки сделки, както и продажби чрез централизиран публични търгове на „БФБ-София” АД, като се очакват постъпления в размер на около 60 млн. лева. Общият размер на постъпления от приватизация до края на 2007 г. се очаква да бъде в рамките на 250-260 млн. лева, което ще означава преизпълнение с около 60 млн. лева на заложените постъпления от приватизация.

Постъпленията от приватизация се насочват в специалната бюджетна сметка, управлявана от министъра на финансите, като средствата по нея се разпределят в съответствие с чл.8 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол (ЗПСК). Разпределението и разходването на постъпленията от приватизация се извършват в съответствие със ЗПСК и Наредбата за условията и реда за разпределяне и разходване на средствата от ФПРП към (Наредбата), приета на основание чл. 9, ал.2 от ЗПСК. Към настоящия момент от постъпленията от приватизация са разпределени средства към Фонда за първо, второ и трето тримесечие на 2007 г., като преводите от Министерството на финансите са направени до 21-во число на месеца, следващ съответното тримесечие.

Отчетените разходи по Фонда за покриване на разходите за приватизация към Агенция за приватизация по осъществяването на приватизационния процес към 31.09.2007 г. са в размер на 5 962 814 лева, като същият е в рамките на утвърдените разходи по Закона за държавния бюджет на Република България за 2007 г. Приходите на Фонда към 31.09.2007 г. са в размер на 6 099 736 лева, като основния дял от тях се пада на задържаните като санкция депозити от избраните купувачи за неключване на приватизационни договори.

Разходите по осъществяването на приватизационния процес се извършват в рамките на утвърдените разходи по план-сметката на ФПРП за съответната година. Администрирането на Фонда се осъществява от АП, като контролът по разходването на средствата се осъществява от Изпълнителния съвет на Агенцията за приватизация.

За разглеждания период Агенция за приватизация е представяла ежемесечно и в срок информация за постъпилите и преведените средства от приватизация и отчет за собствените приходи на Фонда, като е представила и тримесечни отчети за касовото изпълнение на Фонда.

Също така, считано от 01.02.2007 г. левовите плащания на Фонда са включени в СЕБРА. В тази връзка Агенцията за приватизация ежемесечно в срок до 28-мо число на

предходния месец е изпращала в дирекция „Финанси на реалния сектор” заявка за лимит за разходи за следващия месец, като след преглед на заявката от страна на служителите на дирекцията е изпращана служебна бележка до дирекция „Държавно съкровище” за размера на заявения лимит за разходи за ФПРП.

Мярка 22 „ Организиране и провеждане на обучение за вътрешни одитори от публичния сектор, свързано с предотвратяването, разкриването и докладването на идентифицирани от вътрешните одитори индикатори на измами и нередности” със срок за изпълнение 31.10.2007 г. и отговорник директорът на дирекция ”Вътрешен контрол” в Министерството на финансите.

В изпълнение на мярката на 01.10.2007 г. от дирекция „Вътрешен контрол” се проведе обучение на тема „Докладване на измами и нередности, установени от вътрешните одитори”. Основните теми в обучението включват – понятие за измами и нередности; видове измами; измами в областта на обществените поръчки; роля на вътрешните одитори при разкриване и докладване на измами и нередности.

В обучението са взели участие ръководители на вътрешния одит и вътрешни одитори от министерства, Националната агенция за приходите, Агенция „Митници”, Сметната палата на Република България и от Службата за координиране борбата с измамите.

Мярка 78 „Оценка на корупционния риск в дейностите на администрацията” със срок за изпълнение 30.11.2007 г. и отговорник ръководители на инспекторати във всички администрации и второстепенни разпоредители към тях.

В изпълнение на мярката в Министерството на финансите е изготвен проект на Методика за оценка на корупционния риск. Целта на проекта на Методика е да се създадат и утвърдят критериите за оценка на корупционния риск в дейностите на структурните звена, методите и начините за идентифицирането на критериите, действията, които следва да се предприемат за откриването на индикатори на корупционен риск и за предотвратяване, недопускане и санкциониране на практики, създаващи вероятност за корупционен риск, както и да се установят звената, структурите и отговорните служители, в чиито кръг на правомощия са тези необходими законови действия.

Мярка №10 „Дейности по предотвратяване на възможностите и предпоставките за възникване на корупционни практики при предоставянето на административни услуги в МФ” със срок за изпълнение постоянен и отговорник директорът на дирекция ”Административно обслужване”

Министерството на финансите е предоставило на гражданите пълна и точна информация за установените процедури и нормативно установените правила за извършваните административни услуги. Използвани са различни канали за достъп, а именно: интернет-страница на МФ, информационно табло в сградата на министерството, обявени телефони, което е достатъчно основание за наличие на максимална прозрачност и не създава възможност за злоупотреба със служебното положение и корупция от страна на служителите.

Дейностите по предоставяне на административните услуги в министерството са организирани на принципа „едно гише”. Служителите в Приемната (фронт офис) приемат и проверяват дали подаваните заявления/искания, включват пълен набор от изисквани документи, след което ги регистрират и предават на служителите от бек офиса на министерството, пряко ангажирани с предоставяне на административната услуга. Служителите от бек офиса разглеждат регистрираните заявления/искания и при редовност на документите изготвят необходимото разрешение, удостоверение или друг вид удостоверителен документ. Издадените документи по извършените от министерството административни услуги се получават в Приемната или се изпращат по поща от куриера на

министерството, след което пълния комплект от входящи и изходящи документи се предава за съхранение в учрежденския архив.

С цел предоставяне на друг канал за обратна връзка с гражданите е разработена онлайн анкетна карта, която е публикувана на интернет-страницата на министерството, считано от 01.01.2008 г.

Водещо начало за служителите от министерството при изпълнението на възложените им функции, свързани с административното обслужване е пълното съблюдаване на действащата нормативна уредба и вътрешните нормативни актове, регламентиращи реда и условията за извършване на различните видове услуги, с което се гарантира пълна прозрачност на процеса и липса на корупционна практика.

През настоящата 2007 г. в Министерството на финансите не са постъпвали сигнали и оплаквания за корупционно поведение от служителите на отдел „Контрол върху отпечатването на ценни книжа”.

С цел предотвратяване възникването на предпоставки за корупционни явления, през 2008 г. отдел „Контрол върху отпечатването на ценни книжа” ще продължи стриктно да следва предписанията на законодателството и спазването на нормативноустановените срокове в дейността.

Мярка №63 „Прилагане на процедура за администриране и докладване на нередности при управление на средствата от ЕС” със срок за изпълнение постоянен и отговорник директорът на дирекция „Национален фонд” в МФ, звената в МТСП, МТ, МОСВ, МДААР, МИЕ, МРРБ, МЗГ

Системите за финансово управление и контрол на дирекция „Национален фонд” като участник в процеса на управление на предприсъединителните и структурни инструменти на ЕС, са изградени по начин, гарантиращ съответствие с нормативните изисквания на Европейската комисия и на националното законодателство, както и с изискванията за добро финансово управление и защита на финансовите интереси на Европейските общности.

Неразделна част от системата за финансово управление и контрол по предприсъединителните инструменти е прилаганата процедура за администриране и докладване на нередности. Тази процедура се прилага от всички институции, участващи в управлението на средствата от Европейския съюз. Прилаганата процедура за нередностите включва следните основни части : предотвратяване, констатиране, регистриране, докладване, възстановяване на дължими суми, корективни действия и проследяване. Чрез процедурата за администриране на нередности могат да се идентифицират и случаи на измама и корупция.

През 2007 г. Процедурата за администриране и докладване на нередности се прилага спрямо заложените етапи и срокове. Докладваните нередности от изпълнителните агенции по предприсъединителните програми до Националния ръководител в Министерство на финансите са анализирани и съответно изпратени на Европейска служба за борба с измамите /ОЛАФ/ и до Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности /АФКОС/. Нередностите за последното тримесечие на 2007 г. ще бъдат докладвани от изпълнителните агенции през януари 2008 г. и съответно през февруари 2008 г. ще бъдат докладвани на ОЛАФ и АФКОС.

В изпълнение на Плана за действие за изпълнение на Стратегията за борба с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕО през 2007 г. всички новопостъпили служители в дирекция „Национален фонд” се запознават с определението за нередности и измама и с реда за сигнализиране на подозрения за нередности или измама.

Мярка №7 „Усъвършенстване на бюджетната процедура в посока постигане устойчивост на средносрочната фискална рамка (СФР) и предсказуемост относно размера на публичните разходи и обвързването им с приоритетите на Правителството и

провежданите политики. С това се цели постигане на устойчива фискална рамка и предказуемост по отношение размера на разходите” със срок за изпълнение постоянен и отговорник директорът на дирекция „Бюджет” в МФ.

С решението на Министерския съвет за бюджетната процедура за 2008 г. се въведеха правила, имащи за цел на политическо ниво обвързване на провежданите от правителството политики с бюджетите на съответните първостепенни разпоредители с бюджетни кредити /ПРБК/ при съобразяване с поетите ангажименти, както и постигане на устойчива СФР и разходни тавани по ПРБК, съобразени с управленската програма на правителството и Конвергентната програма (2006-2009 г.). На техническо ниво в бюджетната процедура беше предвидено извършването на преглед и приоритизиране на инструментите на политиките на ПРБК, в т.ч. на финансово осигурените, финансово неосигурените (нормативно регламентирани), както и на предложенията за нови за сметка на отпадане на съществуващи, при преминаване от процес на планиране на ресурсите на входа към бюджетиране, ориентирано към резултатите. Беше засилена ролята на процеса на консултации при определяне на СФР, основните допускания, набора от инструментите на политиките, разходните тавани и очакваните резултати от политиките.

Мярка №72 „Разширяване обхвата и навременността на публичното разпространение на данни и информация за годишните закони за държавния бюджет и тригодишните бюджетни прогнози чрез публикуването им на интернет страницата на Министерството на финансите”, със срок за изпълнение постоянен и отговорник директорът на дирекция „Бюджет” в МФ

След одобрението от Министерския съвет на сайта на Министерството на финансите своевременно се публикува съответната информация за бюджетната процедура, тригодишната бюджетна прогноза, разходните тавани, проектозакона за държавния бюджет и материалите към него.

Мярка №71 „Публикуване в електронната страница на МФ на периодичната и годишна информация за изпълнението на държавния бюджет, както и на методологически указания за отчетността на бюджетните предприятия и банковото обслужване на техните сметки и плащания” със срок за изпълнение постоянен и отговорник директорът на дирекция „Държавно съкровище” в МФ

На електронната страница на МФ са публикувани методологически указания, доклади и документи.

През 2007 г. на електронната страница на МФ е публикувана информация на английски и български език в съответствие със сроковете за публикуване по календара на статистическата информация по изпълнението на бюджета, по месеци:

- Прогноза за нетните касови потоци на единната сметка в БНБ;
- Месечни статистически данни по републиканския бюджет (според националната методология);
- Месечни и тримесечни статистически данни по консолидираната фискална програма (според националната методология);
- Месечни статистически данни по републиканския бюджет (според националната методология);
- Месечни статистически данни по консолидираната фискална програма (съгласно GFS 86);
- Месечни и тримесечни статистически данни по консолидираната фискална програма;
- Данни за фискалния резерв;
- Месечен бюлетин за изпълнението на консолидирания бюджет.

Мярка № 64 „Планиране и контрол на приходите и разходите от концесионна дейност. Подобряване на контрола по изпълнението на концесионните договори в рамките на Междуведомствените контролни комисии” със срок за изпълнение постоянен и отговорник директорът на дирекция „Финанси на реалния сектор” в МФ.

1. Планиране и контрол на приходите и разходите от концесионната дейност

Дирекция „Финанси на реалния сектор” в МФ осъществява дейностите, възложени на Министерството на финансите по силата на закони и актове на Министерския съвет във връзка с режима на концесиите – анализира и планира приходите от концесии и разходите по предоставянето им.

Със Закона за концесиите (ЗК) и правилника за прилагането му в дирекция „Финанси на реалния сектор” в МФ се извършва администрирането на приходите и разходите от концесионната дейност на съответните министерства – концеденти, като по бюджета на Министерството на финансите (МФ) постъпват 15% от паричните постъпления от концесионните плащания за държавните концесии, както и от лихви, гаранции и обезщетения.

За тази цел се извършва планиране на финансирането на дейността за държавните концесии, чрез изготвяне от министрите-концеденти на проекти на очакваните приходи и разходи по Единната бюджетна класификация на съответното министерство, които се представят в Дирекцията в определения срок при изготвянето на проект на държавен бюджет за съответната година.

На тази база ежегодно се изготвя план-сметка за приходите и разходите за концесионната дейност на министерствата-концеденти, като част от бюджета на МФ, която се представя за утвърждаване от министъра на финансите.

В МФ се извършва ежемесечно наблюдение на размера на постъпилите приходи от концесии от съответните министерства-концеденти и осъществените трансфери от бюджета на МФ за покриване на разходите им за концесионна дейност, по заявки направени от министерствата.

Министерствата-концеденти, ползващи средства за концесионна дейност, чрез МФ изготвят и представят в Дирекцията тримесечни отчети по параграфи от Единната бюджетна класификация, в съответствие със Закона за устройството на държавния бюджет.

2. Подобряване на контрола по изпълнението на концесионните договори в рамките на междуведомствените комисии за контрол по изпълнението на концесионните договори (контролни комисии)

При осъществяване на текущия контрол по изпълнението на сключените концесионни договори, съгласно чл. 105, ал. 2 от ЗК, експерти от дирекцията участват в контролни комисии, назначени от органа, който организира контрола по изпълнението на договорите, като представители на МФ и имащи отношение към предмета на контролираните концесии.

На регулярните заседания на контролните комисии се разглеждат възникнали проблеми и констатирани неизпълнения на клаузи от договора и се предприемат мерки за отстраняването им. При констатирани неизпълнения на нормативните изисквания и договорните задължения, при необходимост се взимат решения за сезиране на компетентните органи, изготвят се предложения за последващи законови действия до органа, който организира контрола за съответния концесионен договор, като при необходимост се извършват и проверки на място. При наличието на трайни нарушения на концесионните договори, след всички изпълнени законови мерки комисии взимат решения за изготвяне на предложение до съответния министър-концедент за прекратяване на концесионния договор.

Представителите на Дирекцията в контролните комисии следят за изпълнението на основните финансови ангажименти на концесионерите по сключените договори.

На основание чл. 110, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗК и чл. 56 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация комисии за контрол към съответното министерство-концедент приема годишен доклад за изпълнението

на концесионните договори, който след одобряването му от органа, който организира контрола по концесионните договори, се представя на концедента до 31 март на следващата година. За държавните концесии едновременно с представянето му на концедента, годишния доклад се представя и на министъра на финансите. С представената информация в годишния доклад от комисиите за контрол се оценява ефективността от прилагането на законовите разпоредби при предоставянето на съответната концесия. Оценява се дейността на междуведомствените комисии за текущ контрол по изпълнението на сключените концесионни договори, съгласно чл. 105, ал. 2 от ЗК. Оценява се и основния финансов резултат от концесионната дейност – събираемостта на концесионните плащания.

Мярка № 48 “Запознаване с и прилагане на добрите практики на страните - членки на ЕС и опита им в дейностите по ограничаване на корупционните практики; прилагане на механизми за прозрачност при управление на средствата от ЕС”, със срок за изпълнение постоянен и отговорник директорът дирекция „Европейски въпроси” в МФ

Във връзка с изпълнението на мярката на интранет страницата на Министерство на финансите са публикувани информационни материали, като конвенции, доклади и др. документи на ЕК, както и информация от българска страна и електронни адреси за получаване на допълнителна информация в разглежданата област. Информацията е достъпна за всички служители на МФ и им дава възможност да се запознаят с положителния опит на други държави-членки на ЕС, с прилагане на механизмите за прозрачност и противодействие на корупцията и корупционните практики.

II. Отчет за изпълнението на мерките от Програмата за 2007 г. за изпълнение на Стратегията за прозрачно управление и за превенция и противодействие на корупцията, по които отговорна институция е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на финансите

1. Агенция “Митници” /АМ/

Основни аспекти от изпълнението на мерките от Програмата за 2007 г. за изпълнение на Стратегията за прозрачно управление и за превенция и противодействие на корупцията, по които отговорна институция е Агенция “Митници”.

И през 2007 г. противодействието на корупцията и други неправомерни деяния на митнически служители беше един от приоритетите в дейността на Агенция “Митници”, като в тази насока основна задача беше работата по изпълнението на мерките от Плана за действие за 2007 г. за изпълнение на Стратегията, по които отговорна институция е агенцията.

През отчетния период бяха проведени два вида анонимни анкети – с преминаващи през ГКПП пътници и превозвачи, и с представители на бизнеса (във вътрешните митнически учреждения) – общо са анкетирани 1225 лица. Резултатите показват отсъствие на установени корупционни практики в митническите учреждения, като същевременно са получени редица предложения и забележки, изпълнението на които ще доведе до положителни промени в работата на митническата администрация. С оглед повишаване осведомеността на гражданите за възможностите за подаване на сигнали за евентуални неправомерни деяния на митнически служители, както и за работата в АМ по подадените сигнали, в интернет страницата на агенцията се поддържа съответна актуална информация, а през 2007 г. беше издадена (на български и на английски език) и разпространена в митническите учреждения брошура със същото съдържание.

През 2007 г. в агенцията беше извършена вътрешна планова проверка на имотното състояние на 742 митнически служители по декларираните от тях данни в декларациите за имотното им състояние съгласно чл. 10, ал. 5 от Закона за митниците. Извършени са и проверки на имотно състояние на служители по получени сигнали, публикации в медии, искания на компетентните органи и др. Материалите, свързани с имотното състояние на трима служители, са предоставени на органите на МВР и прокуратурата.

Над 200 митнически служители са преминали обучение в областта на противодействието на корупцията, конфликта на интереси и етика в поведението на държавния служител.

През отчетния период продължи и осъществяването на дейности по борба с контрабандата и митническите измами, вкл. съвместно с другите компетентни органи. Конкретни резултати са посочени в подробния отчет за изпълнението на съответните мерки от Програмата.

2. Агенция за държавна финансова инспекция /АДФИ/

Мярка № 9 “Разработване на система за самооценка на човешките ресурси”.

На този етап самооценката на човешките ресурси се гарантира от Наредбата за условията и реда за атестиране на служителите в държавната администрация, вътрешна Процедура за оценка на трудовото изпълнение на служителите, както и Вътрешни правила за условията и реда за разходване на средствата за допълнително материално стимулиране в АДФИ, които включват тримесечно отчитане и планиране на дейността на всеки служител.

Мярка № 27 “Усъвършенстване на процедурните правила за осъществяване на дейностите във връзка с подадени сигнали за корупция и възможностите за осигуряване на публичност на разкрити случаи на корупция и на наложени наказания”.

Дейността на АДФИ е свързана с извършването на финансови инспекции, като една от възможностите за тяхното възлагане е във връзка с подадени молби, жалби и сигнали. Нормативно определено е също така и задължението на органите на агенцията да уведомяват лицата, подали такива сигнали, молби и жалби за резултатите от извършените проверки.

Мярка № 34 “Осигуряване прозрачност на процеса на избор на експерт-счетоводители или одиторски предприятия за одитиране на счетоводните отчети на търговските дружества със 100% държавно участие в капитала чрез публикуване на документите за избор на интернет страницата на МИЕ”.

С писмо изх. № 04190421/13.11.2006 г. АДФИ е предложила мерки, които да бъдат включени в Плана за действие за 2007 г. за изпълнение на Стратегията за прозрачно управление и превенция и противодействие на корупцията за 2006-2008 г., сред които не е мярка 34. АДФИ не е заявила писмено възражението си за включване в тази мярка, като отговорна институция. Въпреки това, следва да се има предвид, че не е във функциите на агенцията да извършва дейности, свързани със заложените в мярка 34.

Мярка № 40 „Създаване на координационен механизъм между първостепенните и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити за обмен на информация, относно подадени корупционни сигнали”.

Съгласно чл. 8, ал. 1, т. 6 от Закона за държавната финансова инспекция /ЗДФИ/, агенцията осъществява взаимодействие и обмен на информация с други държавни органи. Във връзка с това АДФИ има сключени споразумения за взаимодействие и сътрудничество с Агенцията за приватизация, Агенцията за следприватизационен контрол, Агенцията за държавни вземания, Агенция „Митници”, органите на МВР, Национална агенция по

приходите и дирекция „Главен инспекторат“ в Министерски съвет. Предстои актуализиране на споразуменията за взаимодействие и сътрудничество със Сметна палата и тристранното споразумение със Сметна палата и Агенция по обществени поръчки.

Мярка № 43 “Анализ на процедурите по предотвратяване на възможностите и предпоставките за възникване на корупционни практики при предоставянето на административни услуги в МФ”.

В чл. 8, ал. 1 от Закона за държавната финансова инспекция изчерпателно са изброени функциите на АДФИ, сред които не е предоставянето на административни услуги. За такава може да се счете единствено предоставянето на достъп до обществена информация по реда на Закона за достъп до обществената информация /ЗДОИ/ във връзка с извършваната инспекционна дейност. Тази процедура протича при стриктното съблюдаване на ЗДОИ и разписаната в АДФИ Инstrukция за осигуряване на достъп до обществена информация.

Мярка № 48 “Разработване на специализиран модул за обучение на финансовите инспектори в АДФИ, представящ техники за разкриване на корупционно поведение в различни чувствителни области-например при възлагане на обществени поръчки и др.”.

В АДФИ има изготвен модул за установяване на индикатори за корупция в областта на обществените поръчки. Модулът беше представен на Националното съвещание на АДФИ, проведено от 18 до 20 декември 2006 г.

За 2007 г. АДФИ е предвидила участието на петима служители в програмата за обучение на Института по публична администрация и Европейска интеграция в следните модули: „Превенция и противодействие на корупцията в приходната администрация” и „Превенция и противодействие на корупцията в митническата администрация”.

Мярка № 49 “Извършване на проверка, относно наличие на промени в имотното състояние на служителите в администрацията за 2007 г., отразено в декларациите по чл. 29 от Закона за държавния служител в сравнение с предходните години”.

С докладна записка от 29.03.2007 г. на началник отдел “Управление на човешки ресурси и административно-правни дейности” е отчет извършване на проверка, относно промените в имотното състояние на служителите в АДФИ въз основа на подадените по чл. 29 от Закона за държавния служител декларации. Докладвано е, че не са открити съществени промени и няма служители, посочили придобиване на имот през последните две години, за което е изготвена и приложена сравнителна таблица.

Мярка № 91 „Провеждане на анкетно проучване за удовлетвореността на гражданите от качеството на административното обслужване и за измерване на риска от корупционни действия на администрацията.

Следва да се има предвид, че не е във функциите на агенцията да извършва дейности, свързани със заложените в мярка 91, тъй като нейната администрация не работи с граждани.

Мярка № 92 “Усъвършенстване на методите за подаване на сигнали за корупция, събиране на информация, както по отношение на гражданите, така и по отношение на служителите”.

Във връзка със заложените в т. 3 мерки в централната и местната администрация от Стратегията за прозрачно управление и противодействие и превенция на корупцията за периода 2006-2008 г., в АДФИ са разработени и утвърдени редица вътрешни правила:

- Етичен кодекс на финансовите инспектори;
- Вътрешни правила за организация на работната заплата и възнагражденията на служителите;

- Процедура за оценка на трудовото изпълнение на служителите;
- Процедура за набиране и подбор на персонала;
- Процедура по заместване на държавните служители;
- Процедура за действията при постъпване на нови служители и при напускане и освобождаване на служители;
- Вътрешни правила за условията и реда за разходване на средствата за допълнително материално стимулиране в АДФИ;
- Инструкция за осигуряване на достъп до обществена информация;
- Вътрешни правила за сигнализиране, проверка, разкриване и докладване на административни слабости, пропуски и нарушения, които създават предпоставки за корупция, измами и нередности;

За контрола по спазването на тези правила и докладването, са определени конкретни длъжностни лица.

Пощенска кутия за подаване на сигнали, свързани с нередности, корупция, измами и злоупотреби с бюджетни средства, включително и със средства на Европейския съюз, е поставена във входа на АДФИ, ул. "Леге" № 2, София. Всеки гражданин, разполагащ с данни за нарушения, може да подаде писмен сигнал, който ще бъде проверен от финансово-контролните органи на агенцията. Сигналите могат да бъдат изпращани и по пощата, като с обикновено писмо, така и с обратна разписка. Тази възможност е указана на външната страница на АДФИ.

Мярка № 128 "Разработване на Етичен кодекс на финансовите инспектори в АДФИ".

В АДФИ има утвърден Етичен кодекс на финансовите инспектори, който е публикуван на вътрешната страница на агенцията.

3. Агенция за финансово разузнаване /АФР/

Мярка №10: Провеждане на периодични срещи с представители на специализираните служби на лицата по чл.3, ал. 2 и 3 от ЗМИП с оглед получаване на обратна информация относно качеството на проверките и поведението на представители на дирекция „Инспекторат” при извършване на проверките на място с оглед създаване на условия за разкриване на потенциални корупционни практики.

За периода януари – март 2007г. са проведени срещи с представители на 15 търговски банки от Специализираните служби за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма по чл.6, ал. 5 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), на които бяха поставени въпроси от взаимен интерес, стигна се до конкретни предложения и се постигна по тясно взаимодействие при осъществяване на работния процес. Провеждането на такива срещи беше високо оценено от представителите на задължените лица като беше подкрепено предложението тези срещи да станат редовни.

Подобни срещи са проведени и с представители на специализираните служби по ЗМИП и на останалите търговски банки и на някои други категории задължени по ЗМИП лица.

Мярка № 12: Представяне на ежегодния доклад за дейността на АФР пред обществото по начин, който води до постигане на прозрачност в начина на управление и дейността на агенцията. Отговорник: директорът на АФР.

Докладът за дейността на АФР през 2006г. е представен за одобрение на министъра на финансите през март 2007, след което е публикуван на електронната страница на АФР.

Мярка №14: Актуализация на етичния кодекс на служителите на АФР с оглед недопускане на случаи на т.нар. „малка корупция” и създаване на правни предпоставки за санкционирането им.

Мярката е изпълнена. Етичният кодекс на АФР бе актуализиран с дефиниция и стандарти за недопускане на случаи на „малка корупция” от служители на АФР при изпълнение на служебните им задължения. В случаи на допуснати нарушения на Етичния кодекс на АФР е издадена заповед на директора на АФР, която предвижда механизъм за санкциониране на съответния служител.

Мярка № 62: Усъвършенстване на системата за определяне на трудовото възнаграждение, чрез обвързването ѝ със системата за индивидуално текущо оценяване и намаляване на елементите на субективизъм

Мярката е изпълнена. Системата за определяне на трудовото възнаграждение на служителите на АФР е обвързана с годишните атестации на служителите.

Мярка № 49: извършване на проверка относно на наличие на промени в имотното състояние на служителите в администрацията за 2007г, отразено в декларациите по чл.29 от ЗДС в сравнение с предходните години.

В АФР е извършена проверка за промени в имотното състояние на служителите на АФР, като подадените декларации за 2007г. са сравнени с предходните 2 години. За този период 6 служители са декларирали промяна в имотното си състояние, в рамките на нормални причини за промяна са естествени – 3 от тях са придобили имот, в следствие на унаследяване или узаконяване на строеж на сграда, други 3 са продали имот – земеделска земя, апартамент и пр.

Мярка № 63: Извършване на анализ и оценка на корупционния риск в структурните звена на АФР. Предприемане на конкретни антикорупционни мерки по предварително идентифициране на причините и условията, които биха могли да доведат до корупционно поведение и ограничаването и лимитирането им.

В АФР е извършен анализ и оценка на корупционния риск в структурните ѝ звена. Разработената и прилагана система на работа, контрол и отчитане в АФР, като естеството на работа в агенцията, не налага предприемане на нови антикорупционни мерки в АФР за ограничаване/елиминирание на корупционно поведение от нейните служители, освен вече съществуващите. На базата на направения анализ и естеството на работата на АФР се счита, че в агенцията съществува минимален риск от корупционни практики от страна на служители на АФР, като са предприети съответни мерки за ограничаване/елиминирание на корупционно поведение, а служителите на АФР са запознати и прилагат тези мерки – разписани са вътрешни правила за работа на дирекциите и документооборота, също така са утвърдени и специални документи – етичен кодекс на служителите, оперативни планове, вътрешни правила за работна заплата и конкретни заповеди и разпореждания на директора, целящи предотвратяване случаи на корупционни прояви, счетоводна политика на агенцията и пр.

Мярка № 43: Анализ на процедурите по предотвратяване на възможностите и предпоставки за възникване на корупционни практики при предоставяне на административни услуги в МФ” по отношение на изпълняваната от АФР административна услуга.

АФР предоставя една административна услуга – регистрация на обмени бюра. Процедурата за регистриране на обменно бюро е регламентирана в Наредба № 4 от 8.08.2003 г. за условията и реда за вписване в регистъра и изискванията към дейността на обменните бюра. Удостоверение за търговско дружество, осъществяващо този тип дейност, се издава единствено от директора на АФР при пълен комплект от изискуемите по наредбата

документи. Вписването на отделен пункт за обмяна на валута за дадено търговско дружество може да се извърши от длъжностно лице по регистрацията, като директорът на дирекция „Инспекторат“ упражнява общ контрол върху работата на длъжностните лица. Имайки в предвид, че потребителите на тази административна услуга са относително ограничен кръг лица /към февруари 2007г. това са 588 търговски дружества, които общо са открили 1197 пункта за обмяна на валута/, естеството на основната работа в агенцията, утвърдените вътрешни правила за работа и оперативната програма на дирекция Инспекторат, вътрешните заповеди на директора на АФР по отношение общия контрол и работа в агенцията, етичния кодекс на служителите, както и морала и културата на работа с граждани на длъжностните лица по регистрацията на обменни бюра в АФР, обявяване на телефон за връзка на граждани с АФР както и липсата на оплаквания от граждани, на този етап считаме, че не е необходимо въвеждане на специални, нарочни процедури за предотвратяване на възможности и предпоставки за възникване на корупционни практики при предоставяне на тази услуга, освен утвърдената процедура на работа.

За периода 1.01.-31.10.2007 в АФР не са установени случаи на корупционно поведение на нейни служители, респективно не са налагани санкции.

За периода 1.01.-31.10.2007 в АФР не са постъпвали сигнали от граждани относно корупционни действия на служители на АФР.

Мярка № 11. Разработване на система за оценка на проверяващите екипи на АФР от проверяваните лица, с оглед включване на тази оценка в оценката за дейността на служителите от дирекция „Инспекторат“.

Разработени са въпроси за впечатленията на ръководителите на специализираните по ЗМИП служби на задължените лица при извършваните проверки от проверяващите екипи на АФР, също така е създадена вътрешна организация за прилагане на системата.

Мярка № 23: Актуализиране на инструкцията за съвместни проверки в казината, извършвани от ДКХ и АФР, с цел да се постигне цялостно подобряване на ефективността и превенцията в борбата срещу изпирането на пари.

Изпълнена. Ръководството за проверки на казината е актуализирано през април 2007, а инструкцията за взаимодействие между ДКХ и АФР през септември 2007.

Мярка № 49: Подобряване на взаимодействието на НАП с Агенция Митници и АФР чрез обмен на информация за рискови групи задължени лица и съвместни проверки на сделки и фирми, както и разработване на методология и указания за тези проверки. – Изпълнена. Актуализираната инструкция за взаимодействие между НАП и АФР е утвърдена от министъра на финансите в края на август 2007г. (И-5/22.08.07).

Мярка № 40 Създаване на координационен механизъм между първостепенните и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити за обмен на информация относно подадени корупционни сигнали.

Определен е представител на АФР за участие в обучение за потребители на дистанционната антикорупционна система, втора фаза, компонент „доставки“ на проект по програма ФАР BG 2005/017-353.09.01. Предстои и още едно обучение във връзка с изпълнението на проект „Засилване на капацитета на Комисията за координация на работата по борба с корупцията в държавната администрация и правосъдието“ EuropeAid/124449/D/SUP/BG, което ще се проведе на 10.12.07

4. Агенция за държавни вземания /АДВ/.

Всички мерки, заложените за изпълнение от Агенцията за държавни вземания в цитираната програма, са реализирани в периода 01.01. – 31.12.2007 г., както следва:

Мярка № 2 „Оценка на корупционния риск в дейностите на администрацията” - през отчетния период бяха утвърдени от изпълнителния директор на Агенцията за държавни вземания - Анализ на предполагаемите източници на корупция и мерки за противодействие на корупцията, както и Процедура за оценка на корупционния риск в агенцията, въз основа на които бе извършена Оценка на корупционния риск в агенцията.

Мярка № 24 /във връзка мярка № 65 от План за действие за периода януари-юни 2007 г./ „Предприемане на действия, целящи постигането на по-голяма публичност и прозрачност в работата на АДВ и намаляване на корупционния риск, както и за превенция срещу създаване на нерегламентирани контакти и опити за въздействие върху служителите на агенцията от трети лица, чрез поставяне на камери за видеонаблюдение в дирекциите в структурата на Агенцията за държавни вземания”. С цел реализиране на посочената мярка Агенцията за държавни вземания обяви малка обществена поръчка за доставка на устройства за видеонаблюдение – цветни видеокамери, обективи и сървъри (платки, контролери). Към настоящия момент доставените устройства са монтирани, тествани и функционират на предварително определените места в структурите на Агенцията за държавни вземания.

Мярка № 25 /във връзка мярка № 65 от План за действие за периода януари-юни 2007 г./ „Въвеждане на интернет базирана „on-line” програма за проверка на документооборота в хода на изпълнителните дела при ГД „Публични изпълнители” в реално време”, изпълнява се проект за усъвършенстване на „on-line” програма при посочената дирекция на агенцията. Разработването на направената от Агенцията за държавни вземания заявка изисква технологично време”, необходимо на изпълнителя - „Информационно обслужване” АД, поради което не може да се посочи конкретен период за въвеждане на програмата. Усъвършенстването, актуализирането и доокомплектовката на системата ще продължи и през следващата година.

Мярка № 26 „Внедряване на информационна система с оглед постигане на прозрачност в деловодната отчетност и намаляване на рисковете от административен произвол в АДВ”. На 01.07.2007г. Агенцията за държавни вземания след обявяване на обществена поръчка за доставка, инсталиране, внедряване и поддръжка на Документооборотна информационна система /ДИС/ за общо деловодство е въвела новия деловоден продукт. Основните предимства на системата са в специфичните деловодни и контролни възможности, интегрирани в стандартните средства на операционната система и Система за управление на база данни /СУБД/. Тя притежава възможности за деловодна регистрация, описание на данни за документи - съгласно Единната държавна система за деловодство (ЕДСД) и номенклатурата за документооборота в АДВ, както и за администриране на системата. ДИС предоставя средства за реализация на антикорупционни мерки и е съвместима с автоматизираната система за документооборот, работеща в Министерство на финансите.

Мярка № 33 „Създаване на единни регистри на вещите, подлежащи на публична продажба от АДВ, както и разработване на правила за воденето на тези регистри”. На електронната страница на Агенция за държавни вземания - адрес www.adv.government.bg, директория „За потребители” е публикуван единен списък на вещите, подлежащи на

продажба от дирекция „Продажби” и Главна дирекция „Публични изпълнители”. Информацията се актуализира автоматично от програмен продукт.

Мярка № 40 „Създаване на координационен механизъм между първостепенните и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити за обмен на информация относно подадени корупционни сигнали”. Агенцията за държавни вземания осъществява обмен на информация с Министерство на финансите във връзка с получени сигнали навеждащи доводи относно предполагаеми неправомерни и/или незаконосъобразни действия/бездействия на служители на агенцията. Този обмен се осъществява по електронен път, респективно чрез предоставяне на фотокопия на съответните документи, като информацията се разменя по начин, който дава възможност да бъде точно възпроизведена. Резултатите от извършените проверки обективирани в доклади от името на изпълнителния директор на агенцията се предоставят в Министерство на финансите при спазване на нормативно установените срокове.

Мярка № 49 „Проверка на имотните декларации и декларации за разкриване и за избягване на конфликт на интереси”. От Инспектората на Агенцията за държавни вземания е извършена проверка относно наличие на промени в имотното състояние на 378 държавни служители в администрацията на АДВ за 2007г., отразено в декларациите по чл. 29 от Закона за държавния служител в сравнение с 2005 г. и 2006г., при която се констатира промяна в декларациите на 79 служители. Проверка бе реализирана и по отношение на декларациите по чл. 29а от същия закон.

Мярка № 92 „Усъвършенстване на методите за подаване на сигнали за корупция, събиране на информация, както и по отношение на гражданите, така и по отношение на служителите”. В Регионалните дирекции на АДВ–София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе и Видин при Главна дирекция „Публични изпълнители” са поставени кутии за сигнали, мнения и предложения на гражданите. В сградата на Централно управление на АДВ, находяща се на адрес: София, ул. ”Г.С.Раковски” № 47 е поставено информационно табло с информация за структура, дейност и срока в който следва да се отговори на постъпили жалби, сигнали, предложения и молби на физически и юридически лица.

От Инспектората на АДВ през 2007 г. са реализирани комплексни оперативни проверки на три Регионални дирекции при ГД „Публични изпълнители” и Дирекция „Продажби” в Агенция за държавни вземания, при които са проверени 98 изпълнителни дела и 15 преписки. Звеното е извършило 3 броя целеви оперативни проверки, при които са проверени 33 изпълнителни дела. Извършени са 34 броя непланирани проверки и са изготвени отговори по сигнали на граждани и организации.